

20-bob. Farzandlikka olish

151-modda. Farzandlikka olish

Farzandlikka olishga faqat voyaga yetmagan bolalarga nisbatan va faqat ularning manfaatlarini ko'zlab yo'l qo'yiladi.

Farzandlikka olish bolani farzandlikka olishni istagan shaxslarning (shaxsning) arizasiga ko'ra, vasiylik va homiylik organlarining farzandlikka olishning asosliliigi va farzandlikka olinayotgan bola manfaatlariga to'g'ri kelishi haqidagi xulosasi hisobga olingan holda sud tomonidan amalga oshiriladi.

Farzandlikka olish to'g'risidagi ishlar O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik protsessual [kodeksida](#) nazarda tutilgan qoidalar bo'yicha alohida ish yuritish tartibida, farzandlikka oluvchilar (oluvchi), vasiylik va homiylik organlari vakillari, shuningdek prokuror ishtirokida sud tomonidan ko'rib chiqiladi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik protsessual kodeksining [29-bobi](#).

Aka-ukalar va opa-singillarni turli shaxslar tomonidan farzandlikka olishga yo'l qo'yilmaydi, farzandlikka olish bolalarning manfaatlariga muvofiq kelgan hollar bundan mustasno.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 12-apreldagi 171-sonli qarori bilan tasdiqlangan "Voyaga yetmagan bolalarni farzandlikka va bolalarni oilaga tarbiyaga olish (patronat) to'g'risida"gi nizom birinchi bo'limining [1](#), [2](#), [3-bandlari](#), O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli "Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo'yicha

qonunchilikni qo‘llash amaliyoti to‘g‘risida”gi qarorining 6, 14, 15-bandlari.

(151-moddaning matni O‘zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O‘RQ-352-sonli Qonuni tahririda — O‘R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

152-modda. Farzandlikka olishi mumkin bo‘lgan shaxslar

Voyaga yetgan erkak yoki ayol fuqarolar farzandlikka oluvchilar bo‘lishi mumkin, quyidagi shaxslar bundan mustasno:

ota-onalik huquqidan mahrum qilingan yoki ota-onalik huquqi cheklanganlar;

qonun bilan belgilangan tartibda muomalaga layoqatsiz yoki muomala layoqati cheklangan deb topilganlar;

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksining 30 —31-moddalari.

asab kasalliklari yoki narkologiya muassasalarida ro‘yxatda turuvchilar;

ushbu Kodeks 169-moddasining birinchi qismida ko‘rsatilgan asoslar bo‘yicha farzandlikka olganligi bekor qilingan sobiq farzandlikka oluvchilar;

qasddan sodir qilgan jinoyatlari uchun ilgari hukm qilinganlar.

Farzandlikka oluvchi va farzandlikka olinuvchilar yoshidagi farq o‘n besh yoshdan kam bo‘lmasligi shart, o‘gay ota va o‘gay ona tomonidan farzandlikka olish hollari bundan mustasnodir.

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 12-apreldagi 171-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Voyaga yetmagan bolalarni farzandlikka va bolalarni oilaga tarbiyaga olish (patronat) to‘g‘risida”gi nizom birinchi bo‘limining 9-bandi, O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli “Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo‘yicha qonunchilikni qo‘llash amaliyoti to‘g‘risida”gi qarorining 13-bandi.

153-modda. Farzandlikka olishni sir saqlash

Farzandlikka olishni sir saqlash qonun bilan himoya qilinadi.

Fuqarolik holati dalolatnomalarini qayd etish daftaridagi va boshqa hujjatlardagi farzandlikka oluvchilar farzandlikka olinganlarning ota-onasi emasligini bildiradigan mazmundagi yozuvlar bilan tanishtirish, bu yozuvlardan ko‘chirmalar va boshqa ma‘lumotlarni farzandlikka oluvchilarning roziligisiz, agar ular vafot etgan bo‘lsa, vasiylik va homiylik organining roziligisiz berish taqiqlanadi.

Farzandlikka oluvchining yoki vasiylik va homiylik organining erkiga hilof ravishda farzandlikka olish sirini oshkor qilgan shaxslar qonun bilan belgilangan javobgarlikka tortiladilar.

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksining 125-moddasi, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 12-apreldagi 171-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Voyaga yetmagan bolalarni farzandlikka va bolalarni oilaga tarbiyaga olish (patronat) to‘g‘risida”gi nizom birinchi bo‘limining 18-bandi, O‘zbekiston Respublikasi Oliy

sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli “Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo‘yicha qonunchilikni qo‘llash amaliyoti to‘g‘risida”gi qarorining 7-bandi.

154-modda. Farzandlikka olishda ustunlik huquqiga ega bo‘lgan shaxslar

Farzandlikka olishda quyidagilar ustunlik huquqiga ega bo‘ladilar:

turar joyidan qat’i nazar farzandlikka olinuvchining qarindoshlari;

farzandlikka olinuvchi bola oilasida yashayotgan shaxs;

aka-uka, opa-singillarni ular o‘rtasidagi qarindoshlik aloqalarini buzmasdan farzandlikka olayotgan shaxslar;

o‘gay ota va o‘gay ona;

O‘zbekiston Respublikasi fuqarolari;

kasallik, baxtsiz hodisa oqibatida farzandlaridan ajralgan shaxslar.

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 12-apreldagi 171-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Voyaga yetmagan bolalarni farzandlikka va bolalarni oilaga tarbiyaga olish (patronat) to‘g‘risida”gi nizom birinchi bo‘limining 11-bandi.

155-modda. Farzandlikka olinayotgan bolaning farzandlikka olinishiga roziligi

O‘n yoshga to‘lgan bolani farzandlikka olish uchun uning roziligi talab qilinadi.

Farzandlikka olishda bolaning roziligi vasiylik va homiylik organlari yoki sud tomonidan farzandlikka olish to‘g‘risidagi ish ko‘rib chiqilayotganda aniqlanadi.

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 12-apreldagi 171-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Voyaga yetmagan bolalarni farzandlikka va bolalarni oilaga tarbiyaga olish (patronat) to‘g‘risida”gi nizom birinchi bo‘limining 15-bandini “v” kichik bandi, O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli “Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo‘yicha qonunchilikni qo‘llash amaliyoti to‘g‘risida”gi qarorining 12-bandini.

(155-moddaning ikkinchi qismi O‘zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O‘RQ-352-sonli Qonuni tahririda — O‘R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

156-modda. Bolaning rozilgisiz farzandlikka olish

Agar bola farzandlikka oluvchilarning oilasida tarbiyalanayotgan bo‘lsa va ularni o‘z ota-onasi deb e’tirof etsa, farzandlikka olish farzandlikka olinayotgan bolaning rozilgisiz amalga oshirilishi mumkin.

157-modda. Farzandlikka oluvchining eri (xotini)ning bolani farzandlikka olishga roziligi

Agar bola er-xotinning har ikkalasi tomonidan farzandlikka olinmayotgan bo‘lsa, bunga xotin (er)ning roziligi talab etiladi.

Agar er-xotin oilaviy munosabatlarni tugatgan, bir yildan ortiq birga yashamayotgan bo‘lsalar va er (xotin)ning turar joyi

noma'lum bo'lsa, farzandlikka olishda uning roziligi talab qilinmaydi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli "Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo'yicha qonunchilikni qo'llash amaliyoti to'g'risida"gi qarorining [11-bandi](#).

158-modda. Vasiylik yoki homiylikdagi bolani farzandlikka olish

Vasiylik yoki homiylikdagi bolani farzandlikka olish, agar uning ota-onasidan rozilik talab qilinmaydigan bo'lsa, vasiy yoki homiyni roziligi bilan amalga oshiriladi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli "Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo'yicha qonunchilikni qo'llash amaliyoti to'g'risida"gi qarori 10-bandining [ikkinchi xatboshisi](#).

159-modda. Ota-onaning bolaning farzandlikka olinishiga roziligi

Bolani farzandlikka olish uchun farzandlikka olinayotgan bola ota-onasining roziligi talab etiladi.

Ota-ona bolaning muayyan bir shaxs (shaxslar) tomonidan farzandlikka olinishiga rozilik berishlari yoki farzandlikka berishga rozilik bildirib, farzandlikka oluvchilarni tanlash ixtiyorini vasiylik va homiylik organiga havola qilishlari mumkin.

Ota-onaning bolaning farzandlikka olinishiga roziligi notarial tasdiqlangan yoki ota-ona qaramog'idan mahrum

bo'lgan bola joylashgan muassasa rahbari tomonidan yoki farzandlikka olish amalga oshirilayotgan joydagi yoxud ota-ona yashab turgan joydagi vasiylik va homiylik organi tomonidan tasdiqlangan arizada bayon etilgan bo'lishi kerak, shuningdek farzandlikka olish to'g'risida ish yuritilayotganda bevosita sudda bayon etilishi mumkin.

(159-moddaning uchinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O'RQ-352-sonli [Qonuni](#) tahririda — O'R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

Sud tomonidan farzandlikka olish to'g'risidagi hal qiluv qarori chiqarilguniga qadar ota-ona bolaning farzandlikka olinishiga bergan roziligini qaytarib olishga haqli.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli “Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo'yicha qonunchilikni qo'llash amaliyoti to'g'risida”gi qarorining [9-bandi](#).

(159-moddaning to'rtinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O'RQ-352-sonli [Qonuni](#) tahririda — O'R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

160-modda. Ota-onaning roziligisiz farzandlikka olish

Farzandlikka olish quyidagi hollarda:

ota-onaning kimligi noma'lum bo'lsa;

ota-ona ota-onalik huquqidan mahrum qilingan bo'lsa;

ota-ona muomalaga layoqatsiz, bedarak yo'qolgan deb topilgan yoki vafot etgan deb e'lon qilingan bo'lsa;

ota-ona bir yildan ortiq muddat davomida bolalar yoki davolash muassasalaridagi bolasidan uzrli sabablarsiz xabar olmagan bo'lsa, ota-onaning roziligisiz amalga oshiriladi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli "Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo'yicha qonunchilikni qo'llash amaliyoti to'g'risida"gi qarori 10-bandining [uchinchi xatboshisi](#).

161-modda. Davlat bolalar muassasalari tarbiyasi va ta'minotidagi bolalarni farzandlikka olish

Davlat bolalar muassasalarining tarbiyasi va ta'minotidagi bolalarni farzandlikka olish, agar ularning ota-onasi roziligi talab etilmaydigan bo'lsa, shu muassasa ma'muriyatining roziligi bilan amalga oshiriladi.

161¹-modda. Chet el fuqarosi yoki fuqaroligi bo'lmagan shaxs bo'lib, boshqa davlat hududida doimiy yashayotgan bolani O'zbekiston Respublikasi fuqarolari tomonidan farzandlikka olish

Chet el fuqarosi yoki fuqaroligi bo'lmagan shaxs bo'lib, boshqa davlat hududida doimiy yashayotgan bolani O'zbekiston Respublikasi fuqarolari tomonidan farzandlikka olish mazkur bola doimiy yashayotgan davlatning qonun hujjatlarida belgilangan tartibda, farzandlikka olinayotgan bola yetim va farzandlikka oluvchilarning (oluvchining) yaqin qarindoshi bo'lgan yoki o'z vatanida turli sabablarga ko'ra farzandlikka olinishi mumkin bo'lmagan hollarda amalga oshiriladi.

Chet el fuqarosi yoki fuqaroligi bo'lmagan shaxs bo'lib, boshqa davlat hududida doimiy yashayotgan bolani O'zbekiston Respublikasi fuqarolari tomonidan farzandlikka olishda

farzandlikka olinayotgan bolaning O‘zbekiston Respublikasiga kirishi va O‘zbekiston Respublikasi hududida doimiy yashashi uchun O‘zbekiston Respublikasi vakolatli organining ruxsatnomasi talab qilinadi.

(161¹-modda O‘zbekiston Respublikasining 2016-yil 23-sentabrdagi O‘RQ-411-sonli Qonuniga asosan kiritilgan — O‘R QHT, 2016-y., 39-son, 457-modda)

162-modda. Bolani takroran farzandlikka olish

Farzandlikka olish to‘g‘risidagi birinchi qaror sud tartibida bekor qilingandan keyingina bolaning takroran farzandlikka olinishiga yo‘l qo‘yiladi.

(163-modda O‘zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O‘RQ-352-sonli Qonuniga asosan chiqarilgan — O‘R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

164-modda. Farzandlikka olishda tug‘ilishni qayd etish daftari o‘zgartirish kiritish

Sudning farzandlikka olish to‘g‘risidagi hal qiluv qarori qonuniy kuchga kirgan kundan boshlab o‘n kun ichida fuqarolik holati dalolatnomalarini qayd etish organlari farzandlikka olinayotganning tug‘ilishi qayd etilgan daftarga zarur o‘zgartirishlar kiritishi lozim.

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 14-noyabrdagi 387-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Fuqarolik holati dalolatnomalarini qayd etish qoidolari”ning 63-bandi.

(164-moddaning birinchi qismi O‘zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O‘RQ-352-sonli [Qonuni](#) tahririda — O‘R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

Farzandlikka oluvchilar bolaning tug‘ilishi yozilgan daftarga, agar bu haqda sudning hal qiluv qarorida ko‘rsatilgan bo‘lsa, uning ota-onasi deb yozilishi kerak.

(164-moddaning ikkinchi qismi O‘zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O‘RQ-352-sonli [Qonuni](#) tahririda — O‘R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

Zarur hollarda bolaning familiyasi, ismi, otasining ismigina emas, balki tug‘ilgan sanasi ham bir yildan ortiq bo‘lmagan farq bilan o‘zgartiriladi. Agar bola o‘n yoshdan oshmagan bo‘lsa, tug‘ilgan joyi ham O‘zbekiston Respublikasi doirasida o‘zgartirilishi mumkin.

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 12-apreldagi 171-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Voyaga yetmagan bolalarni farzandlikka va bolalarni oilaga tarbiyaga olish (patronat) to‘g‘risida”gi nizom birinchi bo‘limining [16-bandi](#).

165-modda. Farzandlikka olishning huquqiy oqibatlari

Farzandlikka olingan bolalar barcha shaxsiy va mulkiy huquqlarda farzandlikka oluvchining o‘z bolalariga tenglashtiriladi.

Farzandlikka olinganlar va ularning ota-onasi (ota-ona qarindoshlari) bir-birlariga nisbatan shaxsiy va mulkiy huquqlarni yo‘qotadilar hamda o‘zaro majburiyatlardan ozod bo‘ladilar.

Bola bitta shaxs tomonidan farzandlikka olingan taqdirda, uning manfaatlarini ko'zlab, bolaning shaxsiy nomulkiy hamda mulkiy huquq va majburiyatlari, agar farzandlikka oluvchi erkak bo'lsa, onasining iltimosiga ko'ra yoki, agar farzandlikka oluvchi ayol bo'lsa, otasining iltimosiga ko'ra saqlanib qolishi mumkin.

Agar farzandlikka olinayotgan bolaning otasi yoki onasi vafot etgan bo'lsa, vafot etgan otaning yoki onaning ota-onasi (buva yoki buvi) iltimosiga ko'ra bolaning shaxsiy nomulkiy hamda mulkiy huquq va majburiyatlari, agar bolaning manfaatlari shuni talab etsa, vafot etgan otasining yoki onasining qarindoshlariga nisbatan saqlanib qolishi mumkin.

(165-modda O'zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O'RQ-352-sonli Qonuniga asosan uchinchi va to'rtinchi qismlar bilan to'ldirilgan — O'R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 12-apreldagi 171-sonli qarori bilan tasdiqlangan "Voyaga yetmagan bolalarni farzandlikka va bolalarni oilaga tarbiyaga olish (patronat) to'g'risida"gi nizom birinchi bo'limining 19 —20-bandlari.

166-modda. Farzandlikka olishda boquvchisini yo'qotganlik uchun pensiya yoki nafaqaning saqlanishi

Farzandlikka olinish vaqtida boquvchisini yo'qotganlik uchun pensiya yoki nafaqa olish huquqiga ega bo'lgan voyaga yetmaganlar farzandlikka olingan taqdirda ham ana shu huquqni saqlab qoladilar.

167-modda. Farzandlikka olishning vujudga kelish vaqti

Farzandlikka olingan bolaning tugʻilishini qayd etish daftoriga zarur oʻzgartirishlar kiritilgan kun farzandlikka olishning vujudga kelgan vaqti hisoblanadi.

Qarang: Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 12-apreldagi 171-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Voyaga yetmagan bolalarni farzandlikka va bolalarni oilaga tarbiyaga olish (patronat) toʻgʻrisida”gi nizom birinchi boʻlimining [17-bandi](#), Oʻzbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli “Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar boʻyicha qonunchilikni qoʻllash amaliyoti toʻgʻrisida”gi qarorining [8-bandi](#).

(168-modda Oʻzbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi OʻRQ-352-sonli [Qonuniga](#) asosan chiqarilgan — OʻR QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

169-modda. Farzandlikka olishni bekor qilish asoslari

Farzandlikka olish agar farzandlikka oluvchilar:

oʻz zimmlariga yuklatilgan majburiyatlarni bajarishdan boʻyin tovlayotgan yoki ularni lozim darajada bajarmayotgan boʻlsalar;

ota-onalik huquqini suiisteʼmol qilayotgan boʻlsalar;

farzandlikka olinuvchilarga nisbatan shafqatsizlik bilan muomalada boʻlsalar;

muttasil ichkilikbozlikka yoki giyovandlikka muhtalo bo'lgan bo'lsalar bekor qilinishi lozim.

Farzandlikka olinuvchining xulq-atvori farzandlikka oluvchilarning sha'ni va qadr-qimmatiga putur yetkazayotgan, ularning hayoti yoki sog'lig'iga xavf solayotgan bo'lsa, farzandlikka olinuvchi voyaga yetganidan keyin farzandlikka olish bekor qilinishiga yo'l qo'yiladi.

Sud boshqa asoslarga ko'ra ham bolaning manfaatlaridan kelib chiqib, uning fikrini hisobga olgan holda farzandlikka olishni bekor qilishga haqlidir.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 12-apreldagi 171-sonli qarori bilan tasdiqlangan "Voyaga yetmagan bolalarni farzandlikka va bolalarni oilaga tarbiyaga olish (patronat) to'g'risida"gi nizomning VII bo'limi ("Farzandlikka olishni bekor qilish uchun asoslar va uning oqibatlari").

170-modda. Farzandlikka olishni bekor qilishni talab etish huquqiga ega bo'lgan shaxslar

Farzandlikka olinganning ota-onasi, prokuror, vasiylik va homiylik organlari, voyaga yetmaganlar ishlari bo'yicha idoralararo komissiyalar, shuningdek o'n olti yoshga to'lgan farzandlikka olingan bola farzandlikka olishni sud tartibida bekor qilishni talab etish huquqiga ega.

(170-moddaning matni O'zbekiston Respublikasining 2017-yil 14-sentabrdagi O'RQ-446-sonli Qonuni tahririda — O'R QHT, 2017-y., 37-son, 978-modda)

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli “Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo‘yicha qonunchilikni qo‘llash amaliyoti to‘g‘risida”gi qarori 32-bandining [ikkinchi xatboshisi](#).

171-modda. Farzandlikka olishni bekor qilish tartibi

Farzandlikka olishni bekor qilishga faqat sud tartibida yo‘l qo‘yiladi. Farzandlikka olishni bekor qilish to‘g‘risidagi ishlarni hal qilishda o‘n yoshga to‘lgan bolaning fikri hisobga olinadi.

Sudning farzandlikka olishni bekor qilish to‘g‘risidagi hal qiluv qarori qonuniy kuchga kirgan kundan boshlab sud uch kun ichida ushbu hal qiluv qaroridan ko‘chirmani farzandlikka olinayotgan bolaning tug‘ilganligi ro‘yxatga olingan joydagi fuqarolik holati dalolatnomalarini qayd etish organiga yuborishi shart.

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2013-yil 11-dekabrdagi 21-sonli “Sudlar tomonidan farzandlikka olish haqidagi ishlar bo‘yicha qonunchilikni qo‘llash amaliyoti to‘g‘risida”gi qarorining [25 – 30-bandlari](#).

(171-modda O‘zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O‘RQ-352-sonli [Qonuni](#) tahririda — O‘R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

172-modda. Farzandlikka olishni bekor qilish oqibatlar

(172-moddaning nomi O‘zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O‘RQ-352-sonli [Qonuni](#) tahririda — O‘R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

Farzandlikka olish bekor qilinganda farzandlikka olinuvchi bola bilan farzandlikka oluvchilarning (farzandlikka oluvchilarning qarindoshlari) o‘zaro huquq va majburiyatlari tugatiladi hamda bola bilan uning ota-onasi (ota-onaning qarindoshlari) o‘rtasidagi huquq va majburiyatlar tiklanadi.

(172-moddaning birinchi qismi O‘zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O‘RQ-352-sonli [Qonuni tahririda](#) — O‘R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

Farzandlikka olish bekor qilinganda, bola sudning hal qiluv qarori bilan ota-onasiga olib beriladi.

(172-moddaning ikkinchi qismi O‘zbekiston Respublikasining 2013-yil 30-apreldagi O‘RQ-352-sonli [Qonuni tahririda](#) — O‘R QHT, 2013-y., 18-son, 233-modda)

Bolaning ota-onasi yo‘q bo‘lsa, shuningdek bolani ota-onasiga berish uning manfaatlariga zid bo‘lsa, u vasiylik va homiylik organlari qaramog‘iga beriladi.

Sudning hal qiluv qarorida farzandlikka olinuvchining familiyasi, ismi va ota ismini saqlash-saqlanmasligi ko‘rsatilishi kerak.

O‘n yoshga to‘lgan bolaning familiyasi, ismi va ota ismi faqat uning roziligi bilan o‘zgartirilishi mumkin.